

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 70 lir (za inozemstvo 75 lir), za 1/2 leta 35 lir, za 1/4 leta 17 50 lir, mesečno 6.— lir. Tedenska izdaja letno 25 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri pošti hranilni in v Ljubljani št. 11.953.

CONCESSIONARIO ESCLUSIVO per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10

IZKLJUCNO ZASTOPSTVO ZA OGLASE v Kr. Italije (razen za Ljubljansko pokrajino) in inozemstvo ima ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

Izhaja vsak torek in petek

Ljubljana, torek 22. decembra 1942-XXI

Cena posamezni številki 0'60

Srečne božične praznike
želita

vsem naročnikom in bralcem
uredništva in uprava
»Trgovskega lista«.

Seja odbora za preskrbo in cene

Visoki komisar je predsedoval ob navzočnosti zveznega tajnika seji odbora za preskrbo in razdeljevanje živil in za cene industrijskih izdelkov ter kmetijskih pridelkov. Visoki komisar je pojasnil razna vprašanja ter naglasil, da poteka razdeljevanje teh predmetov normalno. Nato je dal natančna navodila, kako naj se dajejo stvari, ki so na nakaznice in pod nadzorstvom pravočasno na razpolago trgovcem in drugim razdeljevalcem, da si bodo mogli ljudje nakupiti te predmete v določenem roku.

Visoki komisar je nadalje sporočil, da se s 1. januarjem odpravijo take na luksuzne in druge predmete. Zaradi teh taks so se podražile tudi najbolj potrebne stvari. Z odpravo taks se bodo mogle cene živilom znižati in se bodo na ta način življenjski stroški v pokrajini izenačili z onimi v Italiji.

Odbor je razpravljal tudi o drugih vprašanih in posebno pozornost posvetil vprašanju preskrbe in razdeljevanja mleka, mesa, jaje ter premoga in drv.

Kolektivna pogodba trgovskih nameščencev

Združenje trgovcev opozarja vse šefe, da bi morali po kolektivni pogodbi brezpogojno izplačati božičnico nameščencem že 15. t. m. Vsi oni, ki niso tega storili, se vljudno naprošajo, da zadoste določilom omenjene pogodbe.

Opozorilo davkoplačevalcem

Davčna uprava za mesto v Ljubljani razglasa, da je plačilo davkov in sploh vseh davščin dovoljeno le po poštni položnici na račun davčne uprave ali pa direktno pri blagajni davčne uprave na Vodnikovem trgu.

Davčni izvrševalci niso pooblašteni sprejemati denarja na račun raznih davščin in taks.

Zaradi razbremenitve blagajne pa bi bilo želeli, da se izvrše plačila čim več po pošti.

Blagajniška vplačila večjih zneskov ali vplačila z različnimi novčanicami je treba opremiti z denarnim seznamom.

Povečanje proizvodnje smole na Madžarskem

Na Madžarsko so prišli nemški strokovnjaki za pridobivanje in uporabljanje smole iglavcev. Pod vodstvom madžarskega nadgozdarja so pregledali madžarske gozdove, da bi ugotovili možnosti proizvodnje smole na Madžarskem. Po pregledu gozdov je bila v industrijskem ministrstvu v Budapešti skupna konferenca madžarskih in nemških strokovnjakov. Nemški strokovnjaki so naglasili, da bi se moglo z novimi metodami nabrati veliko več smole. Če bi se izučilo tudi osebje, ki se uporablja pri pridobivanju smole, bi mogla Madžarska popolnoma kriti svojo potrebo na smoli, poleg tega pa jo v znatni meri izvažati v sosedne dežele.

Seja izvršnega odbora PZD Delo Pokrajinske zveze delodajalcev

V vladni palači je bila v petek, dne 18. decembra pod predsedstvom Visokega komisarja seja izvršnega odbora Pokrajinske zveze delodajalcev. Seje so se udeležili predsednik zveze, vsi predsedniki včlanjenih združenj, članj nadzorstva, tajnik zveze, vsi tajniki združenj ter vsi zvezi in združenjem prideljeni italijanski strokovnjaki.

Visoki Komisar Ekse, Emilio Grazioli je prišel na sejo v spremstvu predsednika Pokrajinskega sveta korporacij dr. Apollonija ter pribočnika, majorja Baronija. Visokega komisarja ter vse zbrane predstavnike je pozdravil predsednik Pokrajinske zveze, nato pa je povzel besedo strokovnjak dr. Marchesoni.

Poročilo strokovnjaka dr. Marchesonija

Naglasil je namen seje, ki naj poda Visokemu komisarju poročilo o dosedanem delu PZD ter njenih štirih odsekov. Nato je nadaljeval: To ni sestanek prav vseh voditeljev odsekov, ker je teh nadsto, pač pa more seja podati zaključno in stvarno poročilo o delovanju zveze v prvem letu njene ustanovitve. More se reči, da je bilo to leto posebno plodovito. Izvršeno je bilo veliko organizatorično delo, ker se je dalo vsem profesionalnim združenjem v pokrajini novo obličje, ki je v skla-

Poročilo predsednika PZD

Ekscelencija! Naša zveza, ki ji je jekov podal predsedniku zveze nekateri delodajalci. Izvršni odbor je dal točna navodila za vključitev posameznih kategorij podjetnikov, ki doslej še niso bile vključene v štiri združenja, katera tvorijo odseke zveze. Izvršni odbor je sklenil in odobril pravila Visokega komisariata, nakar so bila objavljena v uradnem listu. Tako je bil ustvarjen normativni temelj za delovni razvoj združenj. V soglasju s pravili je izvršni odbor že imenoval predstavnike delodajalcev za posamezne sekcije pokrajinskega korporacijskega sveta in drugih organizmov, kadar in koder so to zastopstvo zahtevale pristojne oblasti. Seveda pa je izvršni odbor sklenil tudi o razmerju do uslužbenstva, kadar je bilo to potrebno.

Ko so bila urejena združenja, je preostala še naloga, kako vključiti vse kategorije. V ta namen je bilo poskrbljeno, da so dosedanja združenja prevzela razne delodajalske organizacije, ki so obstojale v pokrajini. V prvi vrsti je šlo za preobrazbo nekaterih že obstoječih organizacij, ki bi smele tudi v smislu sedanjih organizatornih predpisov nadaljevati s svojim delovanjem, seveda v skladu z novo postavljenimi nalogami. Po drugi strani so se zile v štiri enotne kategorije tudi neštevilne male stanovske združbe, dočim so bile nekatere razpuščene, ker niso imele razloga za svoj obstanek.

Združenje trgovcev je prevzelo sedem starih okrajnih trgovskih organizacij, skupaj z njihovo zvezo, dalje tudi 13 krajevnih gostilniških združenj skupaj z njihovo

zvezo. Na temelju sklepov pristojnih organov zveze so morale v zvezo stopiti tri druga trgovska združenja.

Dosedanje tri hranilniške organizacije so stopile v eno samo, in sicer v zvezo kreditnih in zavarovalniških zavodov.

Silno veliko pa je bilo število obrtniških organizacij, ki so se zlepe v obrtniško sekcijo, katera je odsek zveze industrijev in obrtnikov. Več kot 35 takšnih obrtniških organizacij je bilo doslej vključenih v obrtniško združenje.

Dr. Marchesoni je nato navedel dosedanje delo v posameznih področjih, katero delo so izvedli strokovnjaki, predsedniki in tajniki ter tudi delodajalci. Živo in odkritosrečno zahvalo je izrekel Visokemu komisarju za vso podporo in vse razumevanje, ki ga je pri njem PZD našla. Zagotavlja mu, da so delodajalci vedno odločeni, da pričeto delo nadaljujejo, ker se zavedajo važnosti nalog, ki jih morajo rešiti pri vedno naprednejšem in harmoničnejšem včlenjevanju pokrajine v politično gospodarsko organizacijo.

Takoj za strokovnjakom dr. Marchesonijem je povzel besedo predsednik Pokrajinske zveze delodajalcev ter podal Visokemu komisarju naslednje poročilo:

Kolikor pa se tiče celotnega organizacijskega sestava zveze, naj omenim, da obstaja zveza iz štirih pripadajočih združenj, katerih predsedniki bodo Vaši Ekscelenci podali posebna poročila.

Finančno stanje združenj

Kar pa se tiče finančnega stanja združenj in dotoka prispevkov, pa zveza poudarja, da je to stanje navzle trenutnim težočam gospodarskega in političnega položaja pokrajine zadovoljivo, izvzemši zvezo kmetovalcev, katere proračun je izkazal deficit, ker ni imel iz pokrajine skoraj nobenih dohodkov.

Kolikor pa se tiče celotnega iznosa bilance, ki je znašal za letošnje leto 2.101.354 lir, računamo v letu 1943. z dohodki 2.332.543 lir, kar pomeni višanje za 231.189 lir, dočim se bo odmera prispevkov, ki so letos znašali 1 milijon 687.492, povečala na 1 milijon 917.093 lir. To pomeni povečanje za 229.601 liro. Če se upošteva, da se je bila bilanca za zvezo kmetovalcev in njenega prispevka letos računala le za sedem mesecev in da so se stroški za osebje močno dvignili zaradi izboljšanj, ki so bila v korist osebja odrejena, potem se lahko trdi, da je končna bilanca za prihodnje leto približno enaka bilančni vsoti za letošnje leto.

Glede kolektivnih delovnih odnošajev

se je razvilo vneto delovanje, če upoštevamo, da se je to delovanje razmahnilo v začetnih mesecih organizacije in je šlo časovno vzporedno z njo. Zveza je sklenila, odnosno so še v teku zadevna pogajanja, več ko 40 kolektivnih delovnih pogodb, ki so urejale kolektivne odnošaje za približno deset tisoč uslužbencev podjetij in za razne kategorije podjetnikov.

V letošnjem letu je bilo pri uradu za nadzorstvo dela vpisanih dvajset kolektivnih pogodb, in sicer za te-le panoge: denarni zavodi, zavarovalna podjetja, žage,

usnjena industrija, grafična industrija (za faktorje), kemična tovarna »Moste«, tovarna pločevine »Saturnus«, knjigoveznice, mizarji, čevljarji, slikarji, inštalaterji, dimnikarji, damski krojači in šivilje, krojači, modistke, kamnoseki, brivci in frizerji ter poljedelski delavci. V zadnjem času sta bili podpisani dve važnejši pogodbi: za trgovsko osebje ter za uslužbence hranilnic v Ljubljani.

Vrh tega so v teku pogajanja za gozdne delavce, za rudnike, stavbarstvo, tekstilno industrijo, pletilstvo, tovarne za metle, za industrijske in obrtniške uslužbence, vrtnarje, strojnike in uslužbence v javnih obratih.

Samo trikrat je bilo treba sklicati razsodišče: v sporih v pivovarni »Union«, v papirnici »Vevče« in v grafični industriji.

Delo, ki ga Zveza opravlja na tem polju, ni samo tehnično, marveč v prvi vrsti delo splošne usmeritve, v kolikor je Zveza prva in zadnja inštanca za pogajanja ter kot taka spravlja v sklad in ureja delo združenj.

Čeprav Zveza ne vodi pogajanj v tehničnem smislu, je imela mnogo dela z odobritvijo pogodb, ki so ji bile poslane v pregled, ter z uvajanjem sprememb v zadevnih besedilih za urejeno delovanje v tem času.

Gospodarsko delo PZD.

Na pravem gospodarskem polju je bilo treba končno razviti prav važno delo. Zelo mnogo vprašanj je bilo, za katerih rešitev se je Zveza zanimala. Zveza delodajalcev sodeluje s svojimi zastopniki v organizacijah, ki jim je bilo poverjeno nadzorstvo na raznih področjih pridelave in razdelitve. Združenja in Zveza sama so se tudi neposredno zanimala za delovanje nadzorstva pridelave in razdelitve ter so svoje delo razvijale zlasti v nadzorstvu nad surovinami in nad nekaterimi važnimi pridelki, kakor les, usnje, steklo in keramika, vino, tekstilni proizvodi in oblačila.

Zveza je pristojne organe in urade opozarjala na težave, v katere so zašle razne panoge pridelave in razdelitve, ter se z njimi vred trudila, da bi ugodila gospodarske posledice, ki jih je bilo občutiti zaradi neugodne konjunktive v nekaterih panogah pokrajinskega gospodarstva.

Kar zadeva ureditev cen, si je Zveza prizadevala za revizijo cen posameznih kategorij s tem, da je podpirala zahteve pri pristojnih organih Visokega komisariata. Tako se je trudila za revizijo cen premoga, dnevnikov in mleka ter ublažila zahteve kategorij glede na potrebo, da mora biti upoštevan porast cen življenjskih potrebščin.

Zveza je opravila mnogo naporov, da bi premagala ovire, do katerih je prišlo zaradi ukrepov v zadnjih mesecih.

Zahvaljujemo se za globoko razumevanje, ki smo ga našli pri pristojnih oblasteh ter pri vseh uradih. Z ljubeznivo skrbjo so nam dokazali, da so upoštevali gospodarske potrebe pokrajine.

Tehtno je bilo tudi delo v korist članov za rešitev važnih gospodarskih problemov in naša Zveza se je lotila proučevanja številnih vprašanj. Od najvažnejših del je treba omeniti predlog za ustanovitev upravnega sodišča za našo

pokrajine, ki je, kakor znano, ostalo izven ozemlja pokrajine, in na ta vprašanja obračamo pozornost Vaše Ekselence tudi na tem mestu. Zveza je z Zvezo delavcev vred predlagala tudi reformo davčnega sistema za nekatere vrste davčev, zlasti za davke na mezde. Znano nam je, da to vprašanje prav zdaj proučujejo.

Ob zaključku svojega poročila čutim dolžnost, da se toplo zahvalim Vaši Ekselenci za vse zanimanje, ki ste ga pokazali pri reševanju gospodarskih problemov

predsednika Združenja industriincev in obrtnikov

navajamo naslednje podatke:

Zveza ima včlanjena vsa industrijska podjetja v pokrajini in je razdeljena v 19 razrednih sindikatov. Razen že obstoječih sindikatov, ki so nastali iz starih sekcij Zveze industriincev, so bili ustanovljeni po ukrepih Pokrajinske zveze delodajalcev v teku leta še naslednji sindikati: sindikat graditeljev, sindikat podjetij grafične industrije, sindikat podjetij izdateljske industrije in sindikat hišnih posestnikov. Z ustanovitvijo sindikata industrije kinematografov je organizacija industrije v svojem ustrojstvu po kategorijah popolna. Posamezni sindikati so v obravnavanju lastnih vprašanj pokazali zelo živahno delavnost, kar kažejo tudi številne seje, ki jih je bilo okrog 40; posebno številne so bile one, ki se tičejo trgovcev z lesom, z usnjem, s pleteninami i. t. d.

Zveza industriincev in obrtnikov razvija glede interesov raznih industrijskih sindikatov zelo raznoliko delavnost. V važnem odseku lesne industrije je delo zveze zelo veliko, saj ji je bilo poverjeno zbiranje podatkov o razpoložljivem lesu. Razen tega se je bavila tudi z vprašanjem prevoznih potreb, cen in predvsem z vprašanji novih določb glede izvoza in dobave lesa za razne potrebe. Zveza je zbirala tudi podatke o zalozah kožuhovine. Glede razdeljevanja pletenastih proizvodov, nogavic in obleke v splošnem je zveza dajala navodila prizadetim tvrdkam in skrbelo tudi za vpis konfektionistov na veliko v seznam Comcordita.

Pri dobavi surovin je zveza upoštevala potrebe posameznih podjetij in jih po temeljiti proučitvi predlagala v rešitev višjim oblastem, predvsem glede dobav, pri katerih so bila zainteresirana podjetja pleteninske, kemične in papirniške industrije. Skrbelo je tudi za pregled cen mlečnih izdelkov,

pokrajine, posebno pa še do naše Zveze. Vaše globoko razumevanje nam daje popolno upanje, da bodo gospodarstvo v pokrajini in zlasti produktivne kategorije, ki so vključene v naši Zvezi, v Vas imele tudi v bodoče najvišjega in najvernejšega tolmača, čigar plodna in skrbna delavnost je trdno jamstvo za gospodarski napredek te pokrajine.

Nato so podali svoja poročila predsedniki združenj.

Iz poročila

premoga, listov, električne energije in usnja.

Zveza je posredovala pri izterjanju zneskov v korist članov bivšega italijansko-jugoslovanskega kliringa, za povrnitev kavcij raznim podjetjem za javna dela, izvršene še v bivši Jugoslaviji, ter za razrešitev pletenin, bombaža in volne.

Delavnost zveze se je pokazala tudi v vseh onih posameznih ali splošnih primerih, v katerih koli so jo razna podjetja zaprosila za pomoč.

V teku leta je bila zveza posebno delavna glede sklepanja pogodb. Sklenjenih je bilo 59 kolektivnih pogodb v raznih podjetjih, ki so se nanašale na približno 1985 delavcev. Te pogodbe so bile:

Za delavce v industriji usnja, za delavce v knjigoveški obrti, za delavce v grafični industriji, za faktorje, za rudnik »Jugorud«, za delavce v mehanični industriji (za izdelovanje karoserij), za delavce v pleteninski industriji, za delavce v industriji bižuterij ter za uradnike v industrijskih in obrtniških podjetjih glede nagrad za božič in najnižjih plač.

Trenutno teko še pogajanja za pogodbo v korist družbe za kemično industrijo v Ljubljani, za kemično tovarno v Mostah in za Splošno tramvajsko družbo v Ljubljani.

Posebno važna so vsekakor pogajanja, ki se bodo v kratkem začela zaradi pogodbene ureditve pri vseh uradnikih, zaposlenih v industriji in obrti. Ta pogajanja vodi s predstavniki delavcev posebna komisija zveze, kakor je bilo sklenjeno na zadnji seji dne 4. decembra. Obojestransko razumevanje in smisel za sodelovanje, ki vodita Zvezo industriincev in obrtnikov ter Zvezo delavcev, bosta gotovo premostila vse težave v interesu važne kategorije proizvajalcev.

Delo Združenja trgovcev iz poročila predsednika Združenja

Z naredbo Visokega komisarja se je ustanovila Zveza PZD in njej pridružilo tudi Združenje trgovcev v Ljubljani, ki je dotodaj delovalo le na ozemlju mesta Ljubljane. Okoli te osnovne organizacije se je stvorilo novo Združenje trgovcev za vso ljubljansko pokrajino, kateremu se niso priključile samo vse obvezne organizacije trgovcev, temveč tudi organizacije socialnih in drugih skupin. Nadalje so se tej organizaciji priključila tudi vsa trgovska, gostinska združenja, Zveza trg. združenj in Zveza gostinskih združenj ter še nekaj organizacij, ki prej niso bile včlanjene niti v trgovskih niti v gostinskih organizacijah. Namesto številnih malih organizacij je nastala velika in močna organizacijska enota, ki združuje danes v 22 sindikatih 4375 članov.

Z nastankom novega združenja se je moralo izvršiti veliko organizacijsko delo, prevzeli pa smo tudi aktivna združenja, med katerimi je treba zlasti omeniti Trgovski dom in Gostilničarski dom s skupno vrednostjo nad dva milijona lir. Z reorganizacijo združenj in

Združenje je poleg tega izdalo nad 500 novih poslovnih knjižic ter vodi evidenco o zaposlitvi. Združenje vodi nadalje kataster obrtnih listov za 4375 članov, istočasno pa tudi evidenco vseh nameščencev in vajencev.

Z zadovoljstvom se more ugotoviti, da so sindikati razumeli pomen reorganizacije združenja ter opravljali svoje posle vestno. O tem priča to, da so samo predsedniki sindikatov imeli nad 50 sestankov. Združenje pa je poleg tega izvršilo številne intervencije.

Združenje je s sklenitvijo prve kolektivne pogodbe tudi uredilo vprašanje nameščenskih plač. S to pogodbo se je zboljšal gmotni položaj nad 2000 trgovskih nameščencev, ki so poleg tega prejeli po novi pogodbi če že ne običajno 13. plačo, pa vsaj božičnico v višini polovične mesečne plače.

Neposredno pred podpisom je kolektivna pogodba za strežno osebje v gostinskih obratih.

S temi pogodbami so delodajalci pokazali razumevanje za potrebe svojih nameščencev. Te pogodbe pa so zlasti važne zato, ker so bile sklenjene za celotne stroke in so bili z njimi kolektivno urejeni delovni odnosi za najmanj pet tisoč nameščencev.

Kljub velikemu organizacijskemu in drugemu delu pa Združenje ni zanemarilo druga važna gospodarska vprašanja ter interese vključenih ustanov. Tako se je Združenje večkrat obrnilo na pristojne urade zaradi ureditve vprašanja opiranja in zapiranja trgovin. Za splošno oskrbo prebivalstva z življenjskimi potrebščinami je Združenje vedno radevolje sodelovalo. Zlasti pa si je Združenje prizadevalo za pravočasno dodelitev življenjskih potrebščin. Tudi za zadostno preskrbo članov Združenja z vinom je poskrbelo Združenje. V davčnem odboru so imenovani člani rešili 1800 davčnih odmer.

Za strokovno naobrazbo trgovskega in gostinskega naraščaja vzdržuje Združenje dve triletni strokovno nadaljevalni šoli, katere obiskuje 117 trgovskih in 45 gostinskih učencev. Na šolah poučuje 21 učnih moči. Za vzdrževanje teh šol žrtvuje Združenje letno 65 tisoč lir.

Na socialnem polju skrbi Združenje, da dobe svojci umrlih izplačane pogrebne stroške. Združenje vzdržuje tudi bolniško zavarovanje in si prizadeva za uvedbo starostnega zavarovanja. V načrtu Združenja je tudi zgraditev doma za svoje onemogle člane.

Predsednik Združenja je svoje poročilo Visokemu komisarju zaključil z besedami: »Trgovski stan, zavedajoč se svojih stanovskih dolžnosti, je bil in bo vedno pripravljen sodelovati za napredek in dvig gospodarstva pokrajine in Vas prosi Ekselence, da ga blagovolite pri njegovem stremljenju tudi v bodoče podpirati in mu stati tudi v bodoče ob strani, kar trdno upamo.«

Sledila so še ostala poročila, ki jih objavimo v prihodnjih številkah.

Navodila

Visokega komisarja

Naposled je spregovoril Visoki komisar ter podal splošen okvir gospodarskega položaja pokrajine od aprila leta 1941. pa do danes. Prikazal je ukrepe za postopno velenitev pokrajinskega gospodarstva v narodno gospodarstvo ter posebej omenil vzroke izrednega značaja, ki so to velenitev zavlačevali ter ustvarjali težave v normalnem razmahu na nekaterih

odsekih produktivnega življenja v italijanski Sloveniji. Z živim veseljem je vzel na znanje, da je korporacijski sistem v novi pokrajini zdaj že dejansko in umno ustvarjen v korist vseh pridelovalnih slojev in tako pospešeno, toda skladno in konstruktivno nadomestil razpuščene strankarske organizacije. Visoki komisar je nato dal navodila za nadaljnje poglobitveno delo, ki ga bodo morale sindikalne organizacije razvijati v prid lastnih zastopnikov v splošnem okviru narodn. gospodarstva.

Potem je odredil, da je treba v kratkem rešiti maloštevilne pokrajinske pogodbe, ki jih zdaj sestavljajo in ki bodo nadomeščale podjetniške pogodbe, ter poudaril brezpogojno potrebo, da morajo ostati cene nespremenjene, da ne bi povzročili še nadaljnjih motenj v cenah življenjskih potrebščin. V svojem govoru je Visoki komisar navzočnim dejal, da bodo problemi, ki mu bodo predloženi, predmet pazljivega proučevanja, da bodo hitro rešeni. Naposled je Ekselence Grazioli veččakom in voditeljem izrazil svoje zadovoljstvo in zahvalo za opravljeno delo ter prepričanje, da bo s popolno normalizacijo pokrajine produktivno gospodarstvo pokrajine spet pospešeno napredovalo v korist prebivalstva. Pred zaključkom sestanka je odredil pozdrav Kralju in Duceju.

Iz italijanskega gospodarstva

Posebna italijanska trgovska delegacija odpotuje te dni v Ankaro zaradi sklenitve nove trgovinske pogodbe s Turčijo.

Konfederacija italijanskih denarnih zavodov ter konfederacija nameščencev denarnih zavodov sta sklenili kolektivno pogodbo, po kateri se uvaja za denarne zavode enoten delovni čas.

Korporacijski tehnični odbor za mehaniko je zboroval pod predsedstvom korporacijskega ministra v Rimu ter zlasti razpravjal o ponostavljenju kmetijskih strojev in njih tipizaciji. Nadalje je razpravjal o predelavi kmetijskih strojev in zlasti traktorjev za uporabo avtarkičnih goriv. Odbor je nadalje preizkusil nove modele za plinske generatorje.

Po novi italijansko-romunski trgovinski pogodbi je predvideno povečanje blagovne izmenjave med obema državama. Romunija bo zlasti povečala svoje dobave kmetijskih in gozdnih proizvodov, Italija pa bo zvišala svoje dobave tekstilnih izdelkov in farmacevtskih predmetov.

Po novih predpisih je razdeljevanje rezerv pri delniških družbah v obliki dodeljevanja gratis delnic popolnoma prepovedano. Nadalje je predpisano, da se nove delnice ne smejo izdajati po nominalni vrednosti, če je njih borzni tečaj višji, temveč le po tečaju, ki je samo za 10% nižji od borznega tečaja. Obvezna naložba dela zvišane glavnice v triodstotne zakladne bone ne velja, če gre za fuzijo in če zvišanje glavnice ni večje kakor pa je glavnica prevzetega podjetja.

Na podlagi italijansko-nemškega

trgovinskega dogovora o medsebojni podpori glede prehrane, se je začel te dni dovoz žita iz vzhodnih pokrajin v Italijo. Prvi vlaki žita so bili že odposlani v Italijo. Nemčija bo nadalje dobavila Italiji zimski krompir v kompenzacijski za znanje italijanske dobave zgodnjega krompirja.

Pridelek italijanskih vrtov je tudi pozimj velik. Tako se je v zimskem času pridelalo 4.500.000 stotov zelja, 2.400.000 stotov cvetače in 650 do 800 tisoč stotov beluše.

Posebni 4% davek od prometa z vrednostnimi papirji se od 13. t. m. dalje pobira v Italiji namesto dosedanjega davka na prirastek vrednosti pri vrednostnih papirjih. Novi davek se pobira od celotne prodajne vrednosti papirjev. Polovico davka plača kupec, polovico prodajalec, oba pa solidarno jamčita za plačilo davka.

Gospodarske vesti

Visoki komisariat je predpisal maksimalne cene za božična drevesca. Za smrekova drevesca se sme plačevati največ od 8 do 40 lir, za jelova pa od 10 do 60 lir, po velikosti.

Tvrde, ki so vložile prošnje za izvoz ali uvoz blaga, naj dvignejo med uradnimi urami (od pol 9. do 13. in od 15. do pol 18. v pisarni Pokrajinskega sveta korporacij izvozna oziroma uvozna dovoljenja.

Pri sedanjih trgovinskih pogajanjih med Hrvatsko in Bolgarsko se je dogovorilo, da se blagovni promet med obema državama, ki je bil dosedaj precej neznan, močno poveča. Bolgarska bo uvažala iz Hrvatske predvsem kemikalije, lesni material in konje, Hrvatska pa iz Bolgarske živila in volno.

Letos se bo v Srbiji zasadilo 500 milijonov tobačnih sadik, da se poveča proizvodnja tobaka.

Med bolgarskim gradbenim ministrstvom in petimi nemškimi gradbenimi družbami je bil sklenjen dogovor, po katerem bodo nemške tvrdke zgradile na Bolgarskem 1200 km cest.

Ker so se poskusi za pridelovanje bombaža na Madžarskem dobro obnesli, je določila zveza tekstilnih podjetij letni znesek 150.000 pengö za nove poskuse.

Znana velika argentinska paroplovna družba Mihanovich je formalno likvidirala, da se izločijo izcemske, zlasti pa angleški delničarji. Ti bodo izplačani na račun velikih argentinskih dobrotelj pri Angleški banki. Hkrati z likvidacijo stare firme se ustanovi nova družba Compania Dodero, ki prevzame večino ladij stare družbe, zlasti vse velike čezmorske parnike. Za te ladje je dala nova družba 43,7 milijona pezov, njih dejanska vrednost pa se ceni na 120 milijonov pezov.

Denarstvo

Iz hrvatskega gospodarstva. Pod tem naslovom smo objavili vest, da je Hrvatska zemaljska banka sklenila zvišanje svoje delniške glavnice od 5 na 10 milijonov kun. Ta vest je netočna, ker ima Hrvatska zemaljska (deželna) banka polno vplačano delniško glavnico v višini 100 milijonov kun. Pravilno bi se moralo glasiti, da je sklenila zvišanje delniške glavnice Hrvatske poljedelske banka, ki v resnici zvišuje svojo glavnico od 5 na 10 milijonov kun. Naj nam cenjeni bralci oprostite to neljubo pomoto.

Papírocel
A. Adamič

Tovarna vrčic - izdelki iz celofana - LJUBLJANA, Lepodvorska 22
želi svojim odjemalcem srečen Božič in uspeha polno Novo leto

Srečen Božič

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem in gostom

IVAN PEZDIR

špecerija — delikatesa — vinarna
LJUBLJANA, GRADIŠČE ŠT. 3

Vesel Božič in srečno Novo leto

želi vsem svojim odjemalcem

VELETRGOVINA GREGORC & Co., d. d., Ljubljana

Predno obesite oz.
kupite nove zavese,
si oglejte izložbe
trvdke

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Poseben oddelek za linolej, zavese itd.

IGN. ŽARGI, Ljubljana

SV. PETRA CESTA ŠT. 11

priporoča veliko zalogo konfekcije
in perila po priznanih nizkih cenah

Čekovni račun št. 10.310 * Telefon št. 20-69

„MOTVOZ

IN

PLATNO“

D. D.

GROSUPLJE

**MOTVOZ, VRVARSKI
IZDELKI, PLATNO**

Srečne in zadovoljne
božične praznike

želi vsem svojim cenj. odjemalcem in gostom

V. A. JANEŠ

delikatesna trgovina in vinarna
LJUBLJANA, ULICA 3. MAJA 12

Zadovoljne božične praznike
in uspešno Novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem trvdka

Elektroindustrija d. d.

veletrgovina z elektrotehničnimi predmeti
LJUBLJANA, Cesta Arielle Rea 13
(prej Gosposvetska)

DEŽNIKARSTVO

GASTRAUN nasl.

Dolenc Silva

Ljubljana, Prešernova 42

Vesele božične praznike in srečno novo leto 1943

želi vsem svojim odjemalcem in prijateljem

SREČKO ŠIRCEL trgovina z mešanim blagom **Mokronog**

Pecje in puh priporoča

ROBERT GOLI

LJUBLJANA

Šelenburgova ul. št. 3

Pogačnik Matko

knjigoveznica
in galanterijska
delavnica

OKVIRJENJE SLIK

LJUBLJANA

Kongresni trg 12

KISARNA IN
DESTILERIJA**Jos. Vodnika dediči**

Ljubljana

ž e l i
s v o j i m
o d j e m a l c e m

srečne praznike

Svojim cenjenim odjemal-
cem želim
vesele božične praznike
in srečno Novo leto

Aleksander Oblat

usnj. in gum. čevlji
na drobno in debelo
Sv. Petra cesta št. 18

Vesele božične praznike

želi vsem svojim odjemalcem

IVAN ZUPANČIČ

tovarna mebel
Ljubljana, Kersnikova 3

Kavarna in slaščičarna

PETRIČEK

Centrala: Ulica 3. maja 6 — Filijala: Bleiweisova (preje Tyrševa) 11
se priporoča cenjenim gostom

Foto-Studio

Holynski

Ulica 3. maja 5

želi vesele praznike in se priporoča za nadaljnjo naklonjenost

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

želi svojim cenjenim odjemalcem
trvdka

FR. BRCAR - Ljubljana

Kolodvorska ulica št. 5

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

želi vsem svojim odjemalcem

„PETRONAFIA“, A. Hmelak, Ljubljana
Bleiweisova cesta 35a

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

želi ter se priporoča
realitetna pisarna

PRISTAVEC FRANJO, Ljubljana

Ariella Rea št. 3 (bivša Gosposvetska cesta)

V moderni pisarni naj ne manjka

ODLIČEN RAČUNSKI STROJ**TOTALIA**

ki piše samo na 10 tipk

**PISALNI, RAZMNOŽEVALNI STROJI,
REGISTRIRNE BLAGAJNE**

Srečno novo leto 1943

RADIOVAL D. Z. O. Z.

LJUBLJANA, Dalmatinova ul. 13 - Tel. 33-63

Lepa tiskovina dviga Vaš ugled

Mi Vam tako tiskovino lahko izgotovimo hitro in po

TISKARNA
MERKUR
D. D.

LJUBLJANA
GREGORČIČEVA 23
TELEFON ŠT. 25-52

zmernih cenah
v Vaše popolno
zadovoljstvo

Težave francoske živilske oskrbe

Izguba Severne Afrike pomeni za francosko oskrbo zelo hud udarec. Tako je Francija v kampanji 1941/42 uvozila iz Severne Afrike pšenice 3.167 milijonov stotov (po 50 kg). Te količine zadostujejo za enomesečno prehrano vse Francije. Dobave zgodnjega in svežega sočivja se cenijo na poldrugi milijon stotov (po 50 kg). Francija sedaj tudi ne bo dobila 100.000 kg tobaka iz Sev. Afrike. Posebno težko pa bo občutila Francija izostanek oljčnih dobav, ki so znašale v letu pred vojno približno 400.000 stotov, l. 1941. pa še 65.000 stotov. Tudi na dobave živine iz Severne Afrike bo morala Francija resignirati.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. Šelenburgova 3
Telefon št. 22-72.

VELIKA
BLAŠNIKOVA
PRATIKA
je izšla
1943

Vsem cenj. odjemalcem želiva
vesele božične praznike in srečno Novo leto

Manufaktura
Fabiani & Jurjovec
Ljubljana, Stritarjeva ulica 5

Vesele božične praznike in srečno Novo leto
želi vsem svojim cenj. odjemalcem in gostom

slasčičarna Pelicom
Ljubljana, Wolfova ulica 14 – Miklošičeva cesta

Il mio bambino è a letto con l'influenza...
Moj otrok je zbolel za influenco...

Le così dette forme influenzali comprendono, accanto alla vera influenza, quel complesso di malattie invernali rappresentate da tosse, febbre, faringiti, tracheiti, bronchiti.

In tutti i malanni da raffreddamento è rimedio sovrano la

In vendita in tutte le farmacie
Dobl se v vsaki tekarni

Tako zvane oblike influence obsegajo, poleg resnične influence, še množico zimskih obolenj, kakor so kašelj, mrljice, vnetja grla in sapnika, bronhitis.

Proti vsem boleznim prehlada Vam pomaga

RODINA

Contro il raffreddore e le forme influenzali
Zoper prehlad in oblike influence

E'INUTILE SOFFRIRE!
ZAKAJ BI TRPELI!

Srečne in zadovoljne
božične praznike

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

KOLB & PREDALIČ
sportna trgovina
LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 4

SCHNEIDER & VEROVŠEK

TRGOVINA Z ŽELEZNINO
LJUBLJANA

NA DROBNO

NA DEBELO

Mokronoška tovarna usnia **MOKRONOG**

želi vsem odjemalcem, prijateljem in znancem

srečen Božič in uspešnejše Novo leto

Prav srečen Božič

želi vsem svojim članom

Skupna nabavna in prodajna zadruga

R. Z. Z. O. Z.

Pisarna in skladišče
LJUBLJANA, Bleiweisova cesta 12